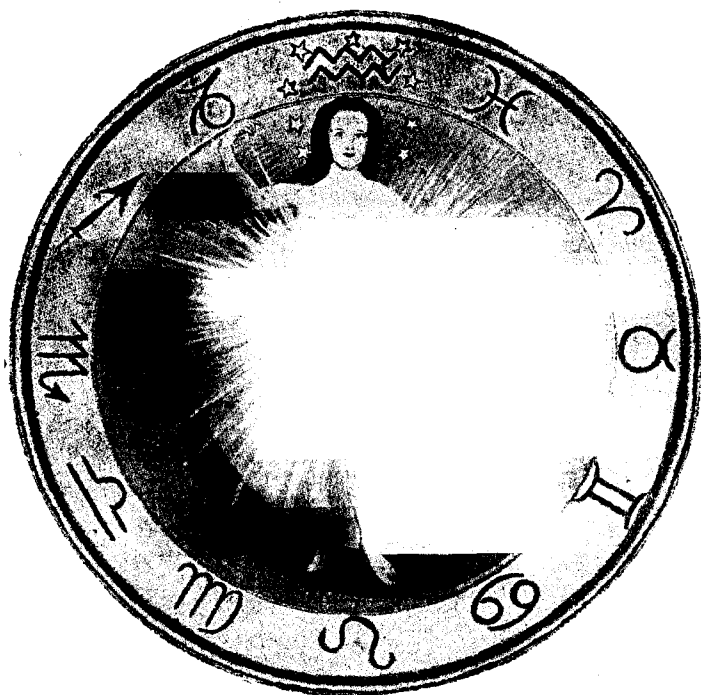

ЖИТНО ЗЪРНО

КН. 1. * ГОДИНА ШЕСТА * 1931.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Ранобуднитѣ — 2.

Събудете се деца на свѣтлината!

G. Nordmann — Простата но велика истина.

Г. Тахчиевъ — Афоризми.

Вл. Пашовъ — Великата тайна.

Л. Лулчевъ — Отъ миналото на българитѣ.

Б. Боевъ — Нови вѣяния въ биологията.

А. Томовъ — Нашитѣ социални идеали.

Мара Бѣлчева — Толстой.

Г. Капитановъ — Кой?

Ели — „Доброто желание“ — единъ магически факторъ.

При „Ржцетѣ, който даватъ“ — **Т.**

S O M M A I R E

G. — Les matineux.

Réveillez-vous, enfants de la lumière!

G. Nordmann. — La simple, mais grande vérité.

G. Tachtchieff — Aphorismes.

VI. Paschoff. — Le grand mystère.

L. Loultcheff. — A travers le passé des Bulgares.

A. Thomoff — Notre idéal social.

M. Beltchéva. — Tolstoy.

G. Capitanoff. — Qui?

Eli — Le bon désir — un facteur magique.

T. — Auprès les mains qui donnent.

Ранобуднитѣ.

Всички външни събития — въ която и да е област на човѣшкия животъ — дълбоко погледнато, сж символи на нѣща, които сж станали отпървомъ въ съзнанието. Дори външни постижения, като тия на техниката да речемъ, за мислящия човѣкъ, за оня, който съзерцава движението на творческитѣ идеи въ свѣта — сж личби, външни знаци на вътрешни процеси.

Да вземемъ средствата за съобщение запримѣрь. Въ среднитѣ вѣкове, когато пжтнитѣ съобщения сж били тѣй тромави и мудни, съзнателната обмѣна между народитѣ е била сжщо тѣй мудна. И затова Балканскитѣ полуостровъ въ ония времена е билъ много „далечъ“ отъ Великобритания — далечъ съ мѣсеци! Днесъ това разстояние — не пространствено, а по време — е много съкратено. И сега, за съзнанието на съвремения жителъ на Балканския полуостровъ Англия е извънредно „близо.“

Телеграфътъ въ миналитѣ десетилѣтия, а въ наши дни радиото, съкратиха още повече това разстояние.

Днесъ мисълта на единъ човѣкъ се предава и възприема по всички точки на свѣта съ магична бързина. Една радио-вълна — носителка на човѣшкото слово — обикаля за 1 секунда нѣколко пжти земното кълбо. Благодарение на единъ дивенъ апаратъ, човѣкъ може да присѣтствува съ съзнанието си почти едновременно на нѣкое събитие, което става въ противоположния полюсъ на земята.

А въ миналитѣ вѣкове? Дори едри събития, като войни, възстания, земетръси, опустошителни стихии, едва сж достигали до слуха на отдалечени по-пространство жители на Европа. И да сж достигали — тѣ сж били замиращитѣ, угасващи вълни на тия събития.

Не че тѣ не сж се предавали. Тѣ сж се разнасяли пакъ съ сжщата магична бързина изъ цѣлия свѣтъ, ала съзнанието на хората не е било достатъчно будно да ги долови. Тѣ сж се улавяли само отъ подсъзнанието на човѣчеството. Така че въ сжщностъ събитията, които сж се извършвали дори въ най-отдалечени точки на земята, въ средъ далечни народи, не сж оставали безъ влияние, безъ отражение у другитѣ народи, само че тѣ сж ги схващали подсъзнателно и подсъзнателно сж реагирали на тѣхъ. Ето защо, много събития въ живота на единъ народъ, които сж били сигурно въ ограническа и психическа връзка съ процеси, ставащи у други „далечни“, „чужди“ народи, сж се изживѣвали въ съзнанието на хората като чисто локални, домашни събития. Въ сжщностъ човѣчеството никога не е преставало да бжде единъ единенъ, цѣлокупенъ организъмъ, ала това единство досега е било подсъзнателно и се е поддържало така, както се поддържатъ вегативнитѣ процеси въ организма, вънъ отъ контрола на нашето съзнание.

Ала туй, което отличава сегашната епоха от миналитѣ, то е, че това единство на човѣчеството и въобще на живота, дори на цѣлия козмосъ ще стане съзнателенъ процесъ.

Дълбокиятъ смисълъ на туй, което става сега въ съзнанието на хората, на туй, което става въ свѣта — съ всичкия му кипежъ, напрежение и привидна хаотичность — е този!

Наричатъ го различно — съзоряване на човѣшката душа, пробуждане на космичното съзнание въ човѣка, идването на нова култура, на нова — „шеста раса“ и т. н.

Че това става, личби има много, и то въ всички сфери на живота. Азъ взехъ за илюстрация техническитѣ постижения като символи на известни вътрешни постижения на човѣшкия духъ.

Сжщото е и съ аероплана! Той изразява оня дълбокъ, подсъзнателенъ още за мнозина, копнежъ на човѣчеството за преодоляване на тежестъта, за преодоляване на изкуственитѣ граници — политически и икономически, които дѣлятъ хората на отделни групировки.

Той е емблема на волния стремежъ къмъ извисяване въ свѣта на свободата, на безбрежнитѣ простори, където нѣма мъртви пѣтища, изкуствени прегради и ограничения — въ бездрумния свѣтъ на живитѣ пѣтища, къдѣто човѣкъ описва самъ свой пѣтъ съ летежа си, безъ да остави видима, „лична“ диря, диря на „притежание“, и „собственостъ!“

Ако погледнемъ въ политическия и икономически животъ на народитѣ — сжщиятъ процесъ. Днесъ, строго взето, нѣма вече чисто национални въпроси — тѣ веднага, съ бързината на радио-вълна, ставатъ интернационални и влизатъ като елементъ въ единъ живъ и непрекъснато флукутиращъ политико-икономически комплексъ.

И колко сж наивни опититѣ на отделнитѣ народи — на тѣхнитѣ назадничави водители и групировки — за затваряне въ себе си, за национализиране, за „патриотизиране“ и т. н. Остарѣли идеи, които нѣкога може да сж имали извѣстенъ жизненъ смисълъ, но днесъ сж надживѣни, вътрѣшно превъзможнати въ с знанието на пробуденитѣ, мислящи човѣци, а ще бждатъ неумолимо превъзможнати и външно отъ живия исторически процесъ!

Ония, които нѣматъ око да видятъ дълбокитѣ причини, които предизвикватъ промѣнитѣ въ свѣта, търсятъ причината за рухването на известни остарѣли форми въ външни фактори.

Така запримѣръ, ако попитате църквата, тя ще ви каже, че причината за всички социални бѣди сж „сектитѣ“, новъ преводъ на средновековния виновникъ за всѣко зло — „дявола!“

Може да има лековѣрни хора въ наши дни, които вѣрватъ въ подобни твърдения, ала тѣ живѣятъ съ съзнанието си още въ средновековието. Тѣ още не сж видѣли — туй, което окото на вѣковния исторически опитъ е видѣло, че църквата и то навредъ въ свѣта е вече тѣй безплодна, че дори и секти не може да ражда!

И азъ твърдя — секти не се раждатъ днесъ въ свѣта! Онова, което националнитѣ църкви въ коя да е страна искатъ да представятъ като такива, сж самобитни рожби на новото време, въ жилитѣ на които тече пресната кръвъ на новия животъ, на живота — настояще! Тѣ

нѣматъ нищо общо съ безплодната днесъ майка на сектитѣ и ереситѣ. Ония, които иматъ очи да виждатъ, трѣбва да видятъ и разбератъ това и да не поддържатъ съзнателно или не изгъркани лъжи, отъ които на човѣчеството се е втръснало!

Ония човѣци, които искатъ да живѣятъ трѣбва да се освободятъ отъ всички остатъци на миналото и да се приспособятъ къмъ новата жизнена вълна, която обхваща отвжтре свѣта и разширява неговото съзнание: отъ личното къмъ индивидуалното и отъ индивидуалното къмъ космичното.

Защото сега въ живота става единъ „страненъ“ процесъ. Изгрѣва новъ день. Съзорява се. А тия, които сж ранобудни и станатъ да посрещнатъ великия изгрѣвъ, ще бждатъ отделени отъ спящитѣ и привлѣчени въ живия цикълъ на единъ новъ день, а спящитѣ, ония за които още не е съмнало, ще потънатъ въ нощта да си доспятъ. Ранобуднитѣ — тѣ сж новиятъ, живъ день!

2.

Събудете се, деца на свѣтлината!

Напуснете вашия дребнавъ свѣтъ на недействителнитѣ представи и използвайте вашето собствено притежание на мощъ и величие.

Изявете вашия животъ.

Ето знаете, що е нужно: пренесете въ опитността на живота това, що ви научихме.

Правете винаги най-великото, на което сте способни. Не забравяйте, че жънете кармата на всичкитѣ си дѣла и че ако сте небрежни въ едно такова учение, ще трѣбва да понесете последствията.

Всички ваши усилия трѣбва да бждатъ направлявани къмъ това, да служите на еволюцията и да изявите свѣтлина и любовъ.

Никакво волево усилие, което служи да доведе еволюцията по-близо до свѣтлината на истината, не е напразно.

Бждете готови за наша служба. Чрезъ служене вие дохождате все по-близо до мъдростта и любовта ни.

Стремете се къмъ разбиране закона, действайте и живѣйте въ съзвучие съ него и го използвайте за вашия растежъ.

Вникнете въ могъществото на живота—въ красотата на любовта.

Слушайте сърдцето си и не правете смѣтка за последствията.

Глава, сърце и ръка сж триединството въ васъ: реализирайте ги и нѣма да сгрѣшите, ако ги употребите като такива.

Не разпийвайте вече времето си въ дребнавости. Не употребявайте вече никаква сила за нѣща, за които знаете, че стоятъ между васъ и пълното откритие на истинското ви „азъ“.

Забравете незначителнитѣ нѣща и скоро ще бждете способни да схванете по-великитѣ истини.

Трѣбва да си създадете съвсемъ новъ пжтъ на мисль и действие, и вършете само тия нѣща, които сж ценни да бждатъ извършени отъ нашитѣ ученици.

Живѣйте споредъ нашия законъ. Този законъ е л ю б о в ъ т а — всичко друго ще дойде съ времето.

Стремете се напредъ

Малко сж още нашитѣ ученици — голѣми и много сж задачитѣ, които трѣбва да бждатъ изпълнени.

Вие, които носите въ себе си силното желание да служите на свѣта, не се бавете да използвате средствата, които могатъ да ви помогнатъ да достигнете целта си.

Обърнете се къмъ насъ — и тогава нищо нѣма да бжде за васъ невъзможно.

Обърнете се нагоре къмъ насъ, като покажете съчувствие и съжаление къмъ братята си. Цѣлото ви същество трѣбва все повече да става съединителна връзка между другитѣ и свѣтлината — всѣка ваша дума трѣбва да донася нашата любовъ и нашата помощъ на всички, които могатъ да я приематъ.

Всѣкидневно се старайте да се подигате нагоре къмъ насъ и да живѣте въ нашия свѣтъ.

Не мислете, че вътрешната деятелностъ е по-малко важна отъ външната: най-напредъ вие трѣбва да сте, преди да можете да давате.

Търсете да получите, за да можете да давате.

Желайте нѣщо повече: отъ все сърдце се стремете къмъ духовни съкровища, съ желанието да услужите съ тѣхъ на другитѣ.

Така всичко ще ви бжде дадено. Служете и помогнете винаги и довървявайте се на Бога, който е въ васъ. Бждете силни и непоколебими въ вашето старание и все повече ще съзнаете единението си съ насъ.

Въ тоя свѣтъ на скърбъ и вълнения, вие трѣбва да се съедините всецѣло съ насъ и нашето дѣло.

Вгледайте се въ непостоянството на земнитѣ нѣща около васъ и знайте, че тѣ сж действителни само за едно кжсо време.

Недействителното не трѣбва да има за напредъ каквата и да е властъ върху васъ.

Подигнете се надъ това и живѣйте въ вечното. Първо издигнете вашето съзнание тѣй високо, че да можете да се вслушвате, и слушайте моя гласъ.

Това правете, когато се съсредоточите въ вашата работа. Правете това винаги при всѣко съприкосновение съ другитѣ. Правете го все по-често, до като започнете да го правите в и а г и. Да, подигнете ли съзнанието си до насъ, ние ще слезнемъ до васъ. Ние дохождаме въ вашия свѣтъ, когато това може да помогне.

Повиквайте ни винаги на помощъ и укрепване.

Чрезъ чистотата на безкористното отдаване изгорете всичко нечисто, което ви отдѣля отъ божествената свѣтлина.

Винаги търсете свѣтлината—тя е тамъ, вие сами сте частъ отъ нея.

Развийте вашата вътрешна сила и живѣйте въ по-високата областъ на своето естество.

Дайте сега цѣлия си животъ намъ.

Бждете проводникъ

Отворете се за нашата сила, само тогава ние сме въ състояние да действаме чрезъ васъ.

Вашата задача е да очистите и разширите проводника, чрезъ който ние—вашето истинско азъ—можемъ да действаме въ свѣта на сѣнкитѣ. Правете тоя проводникъ все по-чистъ, по-силенъ и въ всѣко отношение по-добъръ за нашето откровение.

Покорявайте всѣко желание на нисшето си азъ. Не изисквайте нищо за себе си и скоро ще станете нашъ цененъ органъ, чрезъ който свѣтлината ни ще може да освѣти свѣта.

Вашата малка земна личностъ трѣбва винаги да се смалжава; имайте грижата чрезъ вашия инструментъ ние все по-често да можемъ да се проявяваме.

И така ще можемъ все повече да се откриваме и даваме на всички тия, които достигаме чрезъ васъ. И колкото повече се отваряте за нашето влияние, толкова по-ясно ще разпознаете, ще разберете и съзнаете, че ние сте едно съ насъ.

Ние сме вие и вие сте ние тъкмо толкова, до колкото оставате нашата сила да действа върху другитѣ чрезъ нея.

Търсете ни, станете едно съ насъ, живѣйте нашия животъ.

Размишлявайте върху единството си съ насъ. И колкото повече правите това, толкова по-добре можемъ да действаме чрезъ васъ, а така сжщо и да ви помагаме.

Нека никое усилие да не е твърде голѣмо за васъ за постигане на целта ви.

Неуморимото стремление ще създаде силно желанитѣ резултати. Не се колебайте, бждете силни.

Учитель и ученикъ

Мисли за менъ като за твой учитель, който ти помага и при това сжщо тъй като твое висше азъ, каквото въ сжщностъ съмъ.

Осжществявай все по-вече това единство.

Цѣлъ трѣбва да влѣзнешъ ти въ менъ, както азъ въ Него.

Въ най-високата областъ ние сме едно.

Нека очитѣ ти да бждатъ отправени винаги къмъ менъ.

Отвори се за моята сила и виждай въ себе си само инструментъ за Божественото.

Чувствувай, че съмъ въ тебе. Старай се при това да ме изявишъ на свѣта, когото азъ обичамъ.

Имай ясна представа, че ти живѣешъ въ моето присжтствие, така ти ще чувствувамъ въ всичко, що вършишъ и мислишъ моето съприкосновение.

Вслушвай се въ моя най-тихъ зовъ и научи се да ме чувашъ и въ най-голѣмата бъркотия на земния животъ.

Вслушвай се — и мисли само за менъ, който въ глѣбинитѣ на твоео сърдце говори съ тебъ. Азъ съмъ винаги тамъ.

Когато единъ ученикъ е приетъ, то чрезъ това е образуванъ единъ проводникъ, презъ който Учителтъ може да му се изяви.

Задача е следователно на ученика да отваря съ собствени усилия все повече тоя проводникъ, така че Учителътъ му винаги да го достига.

Не допускайте тая връзка да бжде запушена чрезъ стари мисли и навици, които нѣматъ достъпъ до мене.

Вземайте непрекъснато отъ моитѣ сили, това е средството да разширите проводника, за да преминава отъ мене повече у васъ.

Отворете се за моитѣ сили; до колкото съ вашия инструментъ можете да ги употребите, до толкова тѣ ще бждатъ ваши.

Никога не забравяйте, че трѣбва да бждете нашъ органъ въ свѣта.

И така, решете твърдо да станете единъ изразъ на любовъ, готови за помощъ вредомъ, гдето може нѣщо да дадете.

Любовъта ни къмъ нашитѣ ученици е по-голяма, отколкото можете да предположите.

Излъчвайте тая любовъ въ свѣта и ние ще ви изпращаме винаги повече.

Вие трѣбва да станете ключъ, който другитѣ могатъ да използватъ за да влѣзатъ въ царството на безкористната чистота и милосърдие, което е нашиятъ свѣтъ.

Всичко, което може да помогне на ближнитѣ ви да познаятъ красотата и чистотата на нашия свѣтъ, трѣбва да имъ съобщите.

Застанете самостоятелно. Единъ ученикъ трѣбва да бжде способенъ да застане самъ — самъ съ своя Учителъ.

Много години могатъ да преминатъ безъ да чувате, видите или усѣтите близостъта ми, но при все това азъ съмъ тамъ.

При всичкитѣ изкушения и изпити ние сме при нашитѣ ученици, никога не ще ви напуснемъ.

Ако действително ме потърсите, азъ съмъ винаги при васъ, безразлично дали го съзнавате или не.

Отъ сега нататкъ нищо не трѣбва да има между васъ и насъ; Ако последвате гласа на любовъта, нищо не може да ви отдели отъ насъ.

Зная добре, че подобно възпитание е тежко, но употребете вашата воля и бързо ще порастнете.

Отхвърлете отъ себе си всѣки страхъ отъ чернитѣ сили.

Гледайте свѣтлината и свѣтите сами.

И така живѣйте нашия животъ — мислете както ние мислимъ — вършете нашето дело. Станете живо свидѣтелство на нашитѣ способности и направете чрезъ това свѣта по-щастливъ, по-чистъ и по-добъръ.

Моята любовъ ви закриля.

Georg Nordman.

Простата, но велика истина.

Има една проста, но велика и трудно постигаща се истина въ живота на човѣка, до приближаването на която по-голъмото мнозинство отъ хората изминаватъ дълга върволица отъ страдания, страшенъ пжтъ на противоречия, душевни борби и сълзи.

Простотата на тая истина се състои въ това, че за разумѣването ѝ не сж потрѣбни нито знанията на ученитѣ, нито авторитета на университетитѣ, нито чародейството на знахаритѣ. Велика е тя, защото освобождава, претворява човѣка, а е трудно постижима, защото идва презъ сърдцето, което най-често е обвито съ ледени стени, за разтопяването на които сж потрѣбни огнени страдания.

Тая истина нѣма име, идва като лжхъ, събужда отъ сънь, разтваря духовни очи. Назоваватъ я съ думата любовъ, защото носи въ себе си непобедимата сила на доброто и кротостъта.

Тая дума е казвана много пжти, отъ много люде. Звучи като отдавна изреченъ съветъ или максима, но силата ѝ могатъ да разбератъ само тия, които веднѣжъ сж я отминали съ пренебрежение и сега се връщатъ къмъ нея, изтощени, съ прекършени ржце, преситени отъ тъмнитѣ и кървави зрелища, които имъ е показала бързо новата измама въ живота.

Днесъ цѣлия почти свѣтъ е на кръстно разпятие, защото се борятъ две епохи. Отминаващата култура на насилието прави сетнитѣ си конвулсии, преди да потъне като загасващо свѣтило въ своя кървавочервенъ залѣзъ. Тя треши, руши, пише съ кръвь и мракъ, но умира бавно и безвъзвратно въ собствения си бѣсъ, подплашена отъ тихата усмивка на новия день, подгонена отъ бѣлата ржка на сеячъ, чийто семена сж запратени вече надъ чернитѣ угари на земята.

Бавното, но сигурно отхождане на старото време, кждето майкитѣ кършатъ ржце и сироти жени се движатъ като сѣнки съ пресъхнали сълзи, е ясно да се види отъ всѣкиго, макаръ че земята и до днесъ е адско мжчилице. Че нощъта, страшната духовна нощъ си отива, показва и небето на изтокъ, кждето огнени мечове сж разрѣзали завесата на мрачината. Тамъ наблизко подъ хоризонта лети слънцето на новия день, чиято свѣтлина ще разчупи веригитѣ, ще изтрие сълзитѣ, ще донесе тихата мелодия на божествената радостъ, отъ която не се умира, която смегчава ржката на злодея, която затулва устата на хулителя.

Нѣкои сега, а тогава всички ще разберемъ простата, но великата и освобождаваща истина за непобедимата кротка сила въ свѣта, която толкова често мълкомъ и съ насмѣшки сме отминавали.

Ако имавме сърцата си чисти като малкитѣ деца, или опита на тия, които сж преминали презъ дълбоки страдания, и разочарованието на другитѣ, опитали плодоветѣ на всѣко друго знание, ние бихме се спрѣли предъ нея, безъ да я отминемъ, смирено бихме коленичили, и бихме се кръстили въ нейнитѣ животворни води.

Г. Тахчиевъ

Афоризми.

Една отъ великитѣ истини, която всѣки може да опита, е, че колкото е по-силна скръбъта, толкова по-силна е и радостъта.

Доволенъ ли си отъ настоящето, ти наполовина си постигналъ бждащето.

Свободния дава свобода, защото той знае, че неговото ограничение започва отъ момента, когато е наченалъ да ограничава.

Който плаче, когато направи погрѣшка, е пжтникъ за царството Божие, а когато я изправи, той е вжтре въ него.

Който е готовъ за рая, той въ ада почва да гради храмъ, и само тѣзи сж излѣзли изъ ада, които сж почнали въ него да градятъ храмъ. А сега ще превърнемъ ада въ храмъ, и нѣма защо да излизаме изъ него.

Гладния се познава по това, че никога не критикува хлѣба и не пита, кой го е правилъ, а пристжпва къмъ ядене.

Който нанесе нѣкому обида, е по-свършенъ отъ този, когото обижда, ако изпревари да се разкае, преди обидения да е простилъ, и ако обидения продължава да мрази обидчика, който е съзналъ своята грѣшка, то ролитѣ се смѣнятъ: обидениятъ става обидчикъ.

Името на всѣки човѣкъ е псевдонимъ на Бога, ако върши Неговата воля.

Когато братъ ни направи погрѣшка, нѣма да го укоряваме, а ще се радваме, че ни се е удало случай да видимъ, какво му липсва въ неговия характеръ, за да се молимъ и помогнемъ да се изправи.

Който се съблазнява въ материалния животъ, той още не е изпиталъ величието на духовния животъ. Който предпочете медената монета, не познава цѣната на златната.

Който е започналъ да разбира причинитѣ на своитѣ състояния, той лесно ще се справи съ противоречията.

Който е искренъ предъ себе си, е чистъ предъ Бога.

Когато отъ дълбочината на душата си любишъ Бога, ти ще можешъ и да му служишъ.

За въ бждеще думата Богъ ще има такова значение, както думитѣ въздухъ, вода, слънце, хлѣбъ, както думата „възлюбленъ.“

Ще дойде день, когато ще бѣгаме отъ паритѣ тѣй, както най-голѣмия сребролюбецъ къмъ тѣхъ се стреми. И пакъ ще дойде друго време, когато паритѣ ще сж наши слуги. И пакъ ще дойде време, когато нѣма да има пари, както въ едно семейство тѣ нѣматъ приложение.

Гениалността се състои въ това, щото колкото много да си сломяванъ отъ външни и вътрешни противоречия, да тропнешъ съ кракъ и кажешъ: Богъ, който живѣе въ менъ, е силенъ, и да забравишъ черното минало и като новъ день да заживѣешъ, като новороденъ. Всѣко противоречие иде да ни каже: новороди се; утре противоречието пакъ ще ни посети и ще ни каже: новороди се още веднѣжъ въ по-голѣмо свършенство.

Злото не се състои толкова въ голѣмината на погрѣшката, отъ колкото въ това да допуснешъ и най-малкото съмнение, че е не-поправимо.

Най-голѣмо е спокойствието на мъдреца при най-силнитѣ бури, защото тогава той се одръпва въ себе си и предоставя Богъ да действа.

Всички същества сж числа на Бога, съ които решава своитѣ задачи при устрояване на вселената. Когато ставатъ промени съ нашия животъ, и не сме цифра, която измѣня своето мѣсто въ Божественото число, съ което Богъ работи. Въ едно семейство има миръ и щастие, когато всѣки членъ отъ него като една цифра на семейното число заеме своето мѣсто и е доволно. Не е важно толкова да си на първата редица на числата, а важно е да съзнаваме предназначението си, кждето сме поставени. Мъдрецътъ Епиктетъ стоеше по-високо отъ своя господарь, защото той съзнаваше своето мѣсто като разуменъ слуга, а господарьтъ му не съзнаваше своето първо мѣсто като разуменъ господарь и му счупи крака.

Когато човѣкъ страда за себе си, е нещастенъ; когато страда за обществото, е доволенъ, а когато страда за Бога, е щастливъ.

Който разбере своето преназначение, въ него наставя миръ, а който живѣе въ преназначението си, изпитва радостъ.

Който преди да се е справилъ съ себе си, оправя другитѣ, ще попадне въ разочарование.

Богътъ на рибитѣ е водата, на птицитѣ, въздуха, на млѣкопитающитѣ—земята, а на човѣка?

Това, което мислишъ, чувствувашъ или извършишъ въ време на тревога и безлюбие, тъкмо обратното нему е онова, което би трѣбвало да извършишъ.

Фактътъ, че всѣки човѣкъ е склоненъ да мисли, че всичко знае и всичко може, показва, че онази Първопричина, на-отъ която е произлѣзълъ, всичко знае и всичко може и по закона на следствеността въ човѣка сж се предали тѣзи стремежи. И онѣзи свърхчовѣци (голѣмитѣ дѣца на Бога), които всичко знаятъ и всичко могатъ, сж се свързали съ тази Първопричина, която всичко знае и всичко може.

Нѣма условия, при които сме поставени и които като изпълуваме и разберемъ, да не се запълни душата ни тъй, като че ли всичко сме придобили.

Великата тайна.

Днесъ все повече и повече започва да се говори и пише за окултизма. Едни го считатъ за сериозна наука и философия, която дава реална обосновка на световнитъ загадки, и се стремятъ да го проучватъ и живѣятъ. Други пъкъ го намиратъ като философия, която е рожба на нашето болно време—примесена съ индуски фантазии, които нѣматъ никакво реално отношение къмъ живота и които само отклоняватъ хората отъ тѣхния „реаленъ“ животъ. По такъвъ начинъ, заключава тѣ, се прави нещастенъ живота на хората, като ги каратъ да търсятъ щастието въ фантастичното, тайнственото и нереалното, И едни тѣ и другитѣ иматъ право, защото подъ името „окултизмъ“ сж разпространени въ свѣта такива учения и доктрини, които нѣматъ никакво отношение къмъ самия предметъ на окултизма.

Тукъ нѣма да пиша нѣкаква академическа апология на окултизма, но ще направя само нѣкои общи белѣжки върху характера на окултното знание.

Етимологически думата „окултизмъ“ или „окултно“ значи таенъ, скритъ. Тя е една дума, която въ последната ѝ вариация, я намираме въ латински езикъ. И отъ тукъ окултизма го разглеждатъ като наука за тайнственото и скритото. Тѣзи, които не разбиратъ окултизма по сжщина, а се държатъ само за думитѣ, казватъ: окултизмътъ е наука за тайнственото, мъглявото, фантастичното — това което, нѣма нищо общо съ реалността. Но това е погрешно схващане. Окултизмътъ не се занимава съ мъгляви и тайнствени работи, защото само по себе си той е, както го е опредѣлилъ и нѣмскиятъ поетъ-философъ Гьоте, „свѣтлина, която не хвърля сѣнка“.

Окултизмътъ разгледанъ по сжщина, проучава живота и битието въ тѣхната цѣлокупность. Но понеже ние не познаваме тази цѣлокупность, а познаваме само малка частъ отъ нея, за това тѣзи, които сж изучавали и изучаватъ тази целокупность, която е комплексъ отъ сили, въ своето проявление творящи непрестанно формитѣ, сж нарекли тази наука „окултна“ или наука, която изучава скрититѣ сили на природата — скрити за известна степенъ на съзнание. а явни за други — и така до безкрайнитѣ глбини на Абсолюта. За насъ тѣзи сили сега сж скрити, защото нѣмаме органи да ги възприемемъ. Но ние ги познаваме по ефекта, който произвеждатъ. Ами че и живота, въ който всички живѣемъ, е една такава окултна сила. Не е ли загадка живота за всички учени и философи? И основниятъ обектъ на окултната наука е живота въ всичкитѣ му проявления и разнообразия. Той се е диференциралъ въ множество сили и процеси, които сж само отчасти познати на съвременнитѣ хора. А всички тѣзи сили сж обектъ на проучване и използване отъ окултизма.

Въ миналото тази наука е изучавана въ храмоветѣ — въ онѣзи отдалечени времена на човѣшката култура, когато религията и науката сж били свързани въ върховенъ синтезъ и сж били две сестри, а не два неприятеля. За насъ религията и науката сж методи за развитието на човѣка.

Та казвамъ, въ онѣзи отдалечени времена тази върховна наука се е изучавала въ храмоветѣ-школи, които сж били въ уединени мѣста, за да бждатъ по-удобни за научни и възпитателни занимания всредъ чистия въздухъ и природата. И въ тѣхъ е могълъ да отиде всѣки, който е ималъ стремежъ къмъ познание и съвършенство — кандидатитѣ сж били подлагани на известни предварителни изпити. Такива храмове-школи има и днесъ, и жаднитѣ за знание и свѣтлина ги намиратъ.

Тази велика синтетична наука въ миналото е обличана въ разни форми и имена. Наричатъ я още „езотерична“ или вжтрешна наука т. е. наука, която изучава не само външната страна на нѣщата, но и тѣхнитѣ вжтрешни съотношения и силитѣ, които действуватъ задъ формитѣ: кабала, астрология, алхимия: това сж все различни отрасли на тази наука.

Разгледана по сжщина, окултната наука проучава Битието и Живота въ тѣхната цѣлокупна проява. До като днешната наука проучава живота като едно случайно явление — случаенъ резултатъ на слѣпитѣ механични сили, окултната наука поставя като основа на Битието — Живота, който самъ по себе си е разуменъ и съдържа всички творчески сили и възможности въ себе си. Така че споредъ окултната наука животътъ не се създава, а само се проявява. И този първиченъ и разуменъ животъ се проявява въ хиляди форми и степени, които подлежатъ на развитие.

Окултната наука е преди всичко опитна и практична наука. Всѣко знание тукъ се свежда къмъ живота, защото знание, което нѣма отношение къмъ живота ни, е само единъ товаръ, който само може да ни пречи въ пжтя.

Първата стѣпка къмъ проучаването на окултизма е човѣкъ да научи начинитѣ и методитѣ, чрезъ които да се справя съ обективния и проявенъ животъ и съ противоречията, които възникватъ въ него. А за да се добере до тѣзи методи, той трѣбва да намѣри своя Учителъ, който ще го въведе въ храма на познанието. И чрезъ процеса на обучение и възпитание по тѣзи методи, които сж резултатъ отъ дълбоко и подробно проучаване на човѣшката природа, човѣкъ ще дойде до онова състояние, при което ще може да контролира силитѣ и способноститѣ, съ които разполага. Така че първата крачка къмъ всѣко постижение е животъ въ хармония съ законитѣ, които функциониратъ въ живата природа. И тогава човѣкъ е готовъ да се занимава съ подълбокитѣ сили на природата и да си служи съ тѣхъ, но не като съ слуги, а като съ разумна агенти на природата, на която и той става служителъ.

Въ разумния животъ човѣкъ най-първо трѣбва да започне съ урегулиране и хармонизиране на физическия животъ, който е свързанъ съ храносмилателната система. И за това той трѣбва да се научи най-първо да се храни — да знае какво да яде и кога и какъ да яде. И който иска да проучава окултизма като наука и да се ползува отъ него, преди всичко да води чистъ и природосъобразенъ животъ. Ученикътъ на окултизма живѣе така, че да економисва енергиитѣ на живота, които му сж даръ отъ природата.

Окултизмътъ е онази наука, която е сжществувала още отъ самото начало на човѣчеството и е била единъ фаръ въ неговия житей-

ски път. била е и е мощен факторъ въ пътя на човѣшкото развитие. И тя не е отъ човѣшки произходъ т. е. не е плодъ отъ усилието на човѣшкия умъ, но е плодъ отъ усилието на сжщества, които стоятъ по-горе отъ човѣка въ своята еволюция и сж минали по неговия пътъ. Тя е плодъ отъ дейността на цѣлия космосъ.

Представителитѣ на окултната наука въ всички времена и народи сж имали за целъ и задача съ нея да служатъ за културното издигане на човѣчеството, искали сж съ нея да бждатъ полезни на своитѣ братя-човѣци. Но за да бжде тѣхната полза реална, тѣ сж се съобразявали съ степенята на съзнанието и обективнитѣ услови, при които е трѣбвало да работятъ и съобразно съ това сж опредѣляли и формата, въ която да изнасятъ знанието. По такъвъ начинъ сж се явили всички религии, всички истински философи и творци въ науката и изкуствата. Предадена въ известна епоха въ известна форма, съ течение на времето, когато живота създаде нови отношения и положения, тя трѣбвало да се яви въ нова форма, съ нови методи и задачи. Но въ всичкитѣ си форми тя остава една и сжща. А формитѣ на миналото въ своята цѣлокупность не сж полезни за една последующа епоха, тѣ сж даже вредни. И за това който иска да проучава окултизма по миналитѣ форми на неговото предаване, той трѣбва да дойде въ положението и състоянието на онази епоха, иначе ще се натъкне на редъ несъобразности и противоречия и ще го намѣри за наука, която е отживѣла времето си.

Но не само въ миналото е имало окултни школи и велики учители; и днесъ ги има и може би и повече отъ всѣкога, ала който иска да ги намѣри въ форма, въ каквата сж се проявявали въ миналото, нѣма да ги намѣри.

Както споменахъ по-горе, въ всѣка епоха окултизмътъ се е обличалъ и предавалъ въ подходяща форма, за да може да се разбере и приложи въ живота. Но има единъ специаленъ окултенъ езикъ, на който сж говорил посветенитѣ въ миналото и така изнесено учението въ миналото, се е предавало отъ уста на ухо, а въ послѣдствие, когато е ставало традиция, е било записвано и следъ това многократно преписвано, та чакъ до наши дни. И до насъ сж достигнали само откъслечи отъ древни съчинения върху окултизма, които сж писани на този езикъ и по който искатъ да възстановятъ окултизма, но по много съображения така предадениятъ окултизмъ може да постави въ противоречие изучаващия. Предаванъ и изучаванъ отъ това, което ни е завещала традицията, окултизмътъ изгуби своята практическа стойность по две причини:

Отъ една страна придържашъ се у традицията и не съобразяващъ се съ духа на епохата, иска да се приложатъ стари методи въ новитѣ времена когато имаме други отношения на нѣщата, и за това тѣ даватъ отрицателенъ резултатъ. Второ: това, което ни е предадено, е придружено съ много и излишни коментарии на непосветени преводачи и преписвачи. Защото, както казахъ, посветенитѣ сж си служили и си служатъ съ единъ священъ езикъ, който е езика на живата природа и за да може да се вникне въ смисъла и съдържанието на древнитѣ текстове, трѣбва да се разбира този езикъ: този езикъ се разкрива на ученицитѣ при тѣй нареченитѣ посвещения, при които на ученика се предаватъ известни ключове да работи съ известни сили и закони въ природата.

И като се правят преводи от древни текстове, понеже не се знае ключа на тези текстове, често се получават нелепости, които минават под фирмата на окултизмът и с това се дава една невърна представа за това велико учение, което има за задача да помага на хората в техния път. Напримър в индуската философия, която има в основата си окултизма, но която не е основа на окултизма, както мислят някои, има едно такова положение „убий всяко желание“. И съвременните критици се хващат за него и казват: „Щом убиеш желанията и стремежите, какво ще остане от човека“! И прави сж. Но това е един крив превод от свещения език на посветените. Ала съвременната окултна наука поставя въпроса тъй: всички желания и стремежи, които идат на човека, сж носители на известни енергии от природата, и човекът трябва да знае, как да трансформира желанията, за да може да използва енергията. Така, че когато древните сж изказали това изречение, те сж разбирали „трансформирай енергиите и чувствата си“. Това привеждам само за изяснение, какво може да докара един крив превод. И нашата Библия е пълна с такива криви преводи, защото първоначално е била предадена с свещения език. Съвременната окултна наука прави превод на великото знание направо от великата книга на Природата, от която сж превод и древните текстове и при това ни дава и свътлината и ключа за четене и разбиране древните текстове.

До като традиционният окултизмът ни предава, как животът се е проявявал в миналото, съвременната окултна наука ни учи, как животът сега се проявява и съобразно с това нагажда и методите за възпитание и благотворно въздействие върху човечеството,

Като говоря за традиционен и съвременен окултизмът, да не се схване, че ги противопоставям. Не ги противопоставям, защото принципиално те сж едно и също, защото това е една и съща наука, която лежи в основата на самия живот.

Та всеки, който иска да подигне булото на Великата тайна и да осмисли живота си, трябва да намъри Учителя на любовта, която включва в себе си Мъдростта и Истината, и той ще му посочи пътеката, която минава през самия него и води към храма на висшето познание. Влизай един път в тази пътека, пред него се откриват перспективите и възможностите на Вечността, и животът му се осмисля.

Л. Лулчевъ.

Отъ миналото на българитѣ.

Свидѣтели сме на много събития, съвременници сме на книги, излѣзли по единъ или други поводъ да изяснятъ исторически дадена епоха или личностъ.

Колкото и да е странно, въ тия исторически книги много отъ фактитѣ сж тъй изопачени по своето нареждане или обяснение, чз представатъ да иматъ каква да е истинностъ въ себе си и ставатъ изложение на една възможностъ при даденитѣ условия, безъ да е това обаче една действителностъ. По този начинъ се реабилитираха „исторически“ Боржитѣ, сега Неронъ и пр. отъ съвременни историци.

Дойдемъ ли до самото отбелѣзване на фактитѣ, обяснението, свързването и разкриване причинната връзка, ние попадаме на още по-голѣмо разнообразие, дълбочина и миогледи, защото тъкмо тамъ, волно или неволно, се отразява субективното въ историята, или тъй наречената „школа“, къмъ която принадлежи историка. Затова ние можемъ да четемъ за едно историческо събитие, напр. френската революция толкова много и различни съчинения, въ най-категорична форма — и често съ противоричиви становища; и за събитие, на което сме съвременници, като напримѣръ голѣмата Европейска войиа, търсятъ и петнадесетъ години следъ свършването ѝ да изнасятъ въ всевъзможни дипломатически сини, червени, зелени и пр книги началнитѣ причини или документи за отговорностъ, които все за вѣрностъ претендиратъ, най-разнообразни сж, но всичкитѣ по едно си приличатъ, все едно константиратъ: вината е на съсѣда, а не тѣхна!

Отъ цѣлия тоя хаосъ на съзнателни подправки и фалшификации на официални документи*) и то днѣсь, когато това е сложено на критиката на общественото мнение и официални научни институти на цѣла Европа, отъ това изопачаване на фактитѣ можемъ да си представимъ, каква достовѣрностъ е сществувала въ ония хроники и др. документи и исторически книги, които сж се писали за угодата и по заповедъта на разни велможи, царе и др. и отъ които съвременнитѣ историци „черпятъ материяли“ — сиречъ отъ разнородно тѣсто си правятъ всевъзможни фигури — разбира се, напълно възможни и до нѣкжде достовѣрни при даденитѣ исторически и битови условия, но дали тъкмо така е била действителността — това никой историкъ нѣма смѣлостъта да твърди категорично дори за събития, които сж станали, въ една епоха, много по-близка до насъ и за които вдигането на завесата, която ги прикрива да е тъкмо отъ много по-сжщественно значение и да е относително по-лесно. Много естествено е, че това реставриране на историческата истина е още по-трудно за обикновенния историкъ на далечното минало, за което само тукъ-тамъ

*) Гледай, напримѣръ аргументираното съчинение на Max Beer — „La Bataille des Diplomates“; съ умѣло съпоставяне той се мжи да очертае действителното положение и отговорности презъ онѣзи сждбоносни дни, изтъкващъ съзнателни опущения и дори фалшификации на документи отъ страна на държавни учреждения.

се мъркатъ нѣкои документи, като изостанали километрически камъни да сочатъ изгубения пѣтъ на нѣкои нации, отъ съществуването на които е останало само ехото на дѣлата имъ въ свѣта, като Асирия, Вавилонъ, Римъ дори.

Миражи и привидения биха се вдигнали предъ взора на тоя, който би искалъ да проникне въ картината на миналия животъ... да почерпи отъ хаоса, тъмнината и безмълвието на смъртта сѣнкитѣ на тогавашнитѣ творци... Само ако би ималъ достатъчно свѣтлина, която да прониква презъ вековетѣ и векозни наслойки...

Другъ пѣтъ се взима погрѣшна изходна точка и се заклеимяватъ събития, порицаватъ проявления на дейностъ, рисуватъ общественни течения и обясняватъ духовни движения, изхождайки отъ фалшива основа — и отъ тамъ крива насока, погрешна преценка, недействителна картина на едно достойно минало — една заблуда на съвременно общественно мнение съ всичкитѣ му тежки последици и отговорности!...

Така напримѣръ, ние сме свидетели на една подобна преценка на близко познато намъ духовно течение. И сме изненадани отъ оная неочаквана босота, съ която хора — и то съ име въ свѣта и официалната наука — се приближаватъ и „проучаватъ“ историческитѣ факти! Така тѣ, безъ да иматъ достатъчно познание за истинското, а не догматично християнство, за схващанieto на което е нужно не само едно кръщелно свидетелство, а и да се върви по вътрешния пѣтъ къмъ Голгота, за да заживѣе Той въ насъ, Тоя, който бѣше пѣтя, истината и живота въ душитѣ ни; ако нашиятъ пѣтъ стане неговиятъ и нашата истина неговата и нашиятъ животъ — неговиятъ, само тогава като бихме имали представа за истинското християнство, да имаме смѣлостта да даваме своитѣ авторитетни прецѣнки и то все пакъ не така — почти безапелационно... Но ако тѣ познаваха Христа като една вътрешна космична сила, тѣ щѣха да видятъ, че съвременнитѣ християнски църкви, коя повече, коя по-малко, сж само мѣста, въ които се говори за Христа, примесено съ ритуали, останали отъ езичеството, нѣкои установени отъ първитѣ последователи и имащи смисълъ за времето си, но въ никой случай не сж заповѣдани отъ самия Исуса! И че на историческата сцена сж се явявали духовни течения, които сж продължавали традицията и пѣтя на истинското християнство, и че именно по тия духовни движения може да се премѣри до колко църквитѣ сж се отмѣстили въ страни, сж правили компромиси съ истинския пѣтъ и ръководителя си!

Въ такъвъ случай ние не бихме имали тия нелепи преценки на велико духовно движение на богомилитѣ, което даде силенъ тласъкъ на умоветѣ и душитѣ на хората въ цѣла Европа, остави трайни следи въ тѣхния животъ и чийто крайни отгласи се сляха съ началото почти на всички значителни обществени движения, като започнемъ съ хуманизма — и свършимъ съ реформацията и великата френска революция.

Фототипни твърдения на хора, които разглеждатъ и съпоставятъ нѣщата безъ да притежаватъ достатъчно познания, лично достоинство и мистични преживѣвания, за да разбератъ дълбокитѣ схващания на тия, които искаха да опишатъ, ги караме да заставатъ неволно въ ролята на сѣдии, които прибързано хвърляха грѣховетѣ на съвременни-

циитѣ тъкмо върху тия, които волно или неволно, съ своя животѣ ги тъкмо изобличаваха... Та това е ставало и по-рано — това става и до денъ-днешенъ и ще става винаги, защото новото има по-здраво рационално обоснование: — винаги то логически ще доминира, винаги то ще създаде свои привърженици по силата на нѣщата и живота — и, развиващо се паралелно на старото, безъ да ще, единъ день ще го измѣсти, присътствуващо по неволя и на неговата агония... Въ своя напѣнъ и безсилие да спре това ново, старото ще се огледа като въ нѣкакво огледало, виждайки въ проявата на новото ония ценни качества, които и нему нѣкога отвориша пѣтя въ живота, но които сега му липсватъ изцѣло. И то като немощенъ старецъ, който не може да си отмѣсти или измѣсти въ своя полза действителността, ще започне да злослови, като ѣ припише собственитѣ си грѣхове на новото, на невинния — и съ така облекчена душа, по-леко да понесе живота си, затрупанъ подъ развалинитѣ на собствения му неговъ „свѣтъ“, който понѣкога той смѣта изобщо за свършека на свѣта...

Такова непознаване духовната страна на събитията, не дава възможность да се проникне и разкриятъ дълбокитѣ причини на движението и ще остане винаги за истинскитѣ познавачи на събитието повърхностно: ще се повтарятъ само типични неprovѣрени и дори не-смислени фрази (като тази напр. че богомилитѣ били дуалисти и пр.) и може даже да се стигне до такова изложение на събитията, което може да е фактически вѣрно, безъ обаче тѣхното обяснение да прониква до ония необходими вѣтрешни мотиви, които сж били идеи — двигатели, които правятъ именно това събитие смислено и вѣрно на своя принципенъ пѣтъ, тѣй или иначе скритъ малко по-дълбоко отъ взора на обикновенитѣ хора. За да се хване и разтълкува така богомилството, историкътъ трѣбва да се добере, преди всичко, до ония скрити, тайни източници на енергия, на потокъ отъ идеи и вдѣхновение, отъ които първоначално сж черпили и черпятъ тия и подобнитѣ тѣмъ движения, а не да се задоволява отъ констатиране на факти или цитиране на събития, описанието на които често сж резултатъ на изопачени идеи, благодарение днешнитѣ условия или неблагоприятната среда.

Само тогава историка би могълъ да пристъпи съ всичкото знание и обективность къмъ въпроса; да се пренесе въ своето съзнание къмъ епохата и източникитѣ и да възстанови действителното, вѣтрешното съдържание и вѣншното очѣртание на събитията съ една пълнота и правдивость, която не само да се схване отъ всѣки умъ, но и почувствува отъ всѣко будно сърце. Тогава — и само тогава, ние ще имаме едно истинско изложение на историческитѣ събития съ най-голямъ възможно приближение до действителността. А сега се повтарятъ неprovѣрени обвинения, приписватъ се собствени заблуждения, които даже едно малко по-дълбоко съпоставяние на изнесенитѣ факти би измѣстило веднага отъ заеманитѣ позиции...

Тия мисли ние взимаме само като уводъ къмъ последующата ни работа, която ще се ръководи отъ следнитѣ основни мисли:

Историческитѣ събития сж въ тѣсна връзка съ органическото развитие на раситѣ и народитѣ.

Въ проявата на това развитие народитѣ следватъ опредѣлени линии на природата — планинитѣ, рѣкитѣ и моретата, водени несъз-

нателно (за масата е думата) отъ известни магнетични и електрични земни течения, които обуславятъ физиологическото разцъвяване на тѣхния вътрешенъ и външенъ животъ — по-чистъ въздухъ, по-хубава и буйна растителностъ, голѣмъ жизненъ интензитетъ, душевна лекота и пр.

Всѣкога външнитѣ събития, колкото да сж разкжсани и разхвърлени нагледъ, иматъ въ основата си развитието на единъ вътрешенъ, естественъ законъ, съ неговитѣ психически предпоставки — и изпълнението на този законъ, който представлява проявата на една разумна воля, дава смисълъ, целъ и направление на дадена цивилизация, съдържание на известна култура. И когато изчезне тая основна идея — законъ, другото като нѣкаква безсмислена надстройка, живѣе съ живота на скачащата кокошка, на която главата е отрѣзана...

И много естествено е тогава, че чловѣческата дейностъ, макаръ и не въ сжщия маниеръ на изложение, има своята безпристрастна хроника, отъ която могатъ да се изнесатъ, ако не изцѣло и много, поне отдѣлни трохици, които биха могли днесъ да се сподѣлятъ вече съ ония напреднали души, които разбиратъ миналото на една страна не само механически, а и като свое собствено минало...

Картини отъ тоя родъ изъ минало на България ще дадемъ въ следната книжка.

Б. Боевъ

Нови вѣяния въ биологията

Уводни думи

Както въ всички други области така и въ биологията днесъ се забелѣзва навлизане въ нови пжтища, разтваряне неподозирани до сега нови хоризонти. Новитѣ факти въ биологията все повече я приближаватъ до окултнитѣ схващания. Знаемъ, че окултизмътъ разглежда цѣлокупната природа и специално биологичнитѣ явления по форма, съдържание и смисълъ. Обикновенното изучаване е по форма. Изучаване по съдържание значи изучаване на силитѣ, които организиратъ формитѣ. А изучаване по смисълъ е изучаване на разумното, което дава цѣлесъобразностъ на силитѣ, които организиратъ. Ще приведа тукъ нѣколко примѣра, които показватъ новитѣ пжтища въ биологията.

Изследванията на Лаковски

Въ 1925 г. Лаковски излѣзе съ книгата си „Произходъ на живота“, въ която изложи своята теория за радиациитѣ на организмитѣ. Скоро тя излѣзе въ второ издание подъ заглавие: „Тайната на живота“, допълнена съ нови факти. Освенъ това той е писалъ и следнитѣ книги: „Приносъ къмъ изучаване на болестъта ракъ“, „Универсионъ“ и пр.

Изпърво той се заинтересувалъ отъ леснотията, съ която известни животни пжтуватъ дълги разстояния безпогрѣшно въ права посока къмъ цѣльта си, Коя е причината на тѣхната способностъ да се ориентиратъ?

се запиталъ той. Напримѣръ пощенскиятъ гълъбъ—пуснатъ отъ доста далечно мѣсто, се връща право къмъ гълъбарника си. Сжщото се отнася и до прелѣтнитѣ птици, които лѣтятъ денонощно презъ суша и море по права линия—насочена къмъ целта, която не виждатъ поради недостатъчноссыта на зрѣнието и поради сферичността на земята. Въз основа на редъ опити и наблюдения надъ птици, бозайници и насѣкоми Лаковски идва до заключение, че способността имъ за ориентация се дължи на обстоятелството, че могатъ да възприематъ радиации, подобно на единъ възприемателенъ радио-апаратъ. Пощенскитѣ гълъби и прелетнитѣ птици като се издигнатъ въ въздуха, най-напредъ правятъ нѣколко кръга, за да могатъ да доловятъ отъ коя посока идатъ съответнитѣ радио-вълни и следъ това безъ колебание взематъ вѣрната посока, даже и нощемъ, дори и когато цѣлътъ е на грамадно разстояние отъ тѣхъ.

Казамайоръ описва съ подробности опита съ пощенски гълъби, направенъ въ Патерна—Испания (1924). Въ Валенция е имало воененъ гълъбарникъ, отдалеченъ на 8 килом. отъ радиотелеграфната станция въ Патерна. Той пушалъ въ Патерна единъ по единъ валенски пощенски гълъби презъ интервали отъ 3 минути. Сжщовременно радиотелеграфната станция въ Патерна почнала да изпраща радио-вълни. Гълъбитѣ почнали да правятъ множество кръгове въ въздуха, но безъ да могатъ да се ориентиратъ както други пжтъ. Изпращането на радио-вълнитѣ траело половинъ часъ, и презъ цѣлото това време нито единъ гълъбъ не можалъ де се ориентира за вѣрната посока да тръгне. Следъ това спрѣли изпращането на радио-вълнитѣ. Само нѣколко минути следъ това гълъбитѣ се отправили безъ никакво колебание къмъ гълъбарника си. Този опитъ билъ повторенъ съ сжщия резултатъ на 7 ноемврий 1926 година.

Въ Кройцнахъ—Германия такъвъ опитъ билъ направенъ, но при по-точни условия: гълъбитѣ се пушали отъ такъво мѣсто, че радиотелеграфната станция се падала точно на пжтя имъ за гълъбарника. Гълъбитѣ отначало се ориентирали право, но като идвали до станцията се забърквали и изглеждали съвсемъ безориентирани. Почнали да лѣтятъ въ разни посоки, и когато при това лѣтене се отдалечили малко отъ интензивното електро-магнитно поле, което царувало близо до станцията, тѣ излѣзли отъ това смущение и позли пакъ правата посока.

Организмътъ—казва Лаковски—е единъ изпращателенъ и приемателенъ радио-апаратъ. Въз основа на редъ наблюдения той твърди, че приемачи на радио-вълнитѣ у птицитѣ и бозайниците сж тритѣ полуокръжни канали въ ухото, а у насѣкомитѣ сж пипалата. Тѣ отговарятъ на антенитѣ на една радио-телеграфна станция. Благодарение на радио-вълнитѣ—възприемани чрезъ пипалата, насѣкомитѣ лесно се ориентиратъ за цѣлътъ и се движатъ въ права посока.

Лаковски цитира чуднитѣ опити на френския ентомологъ Фабръ—изложени въ книгитѣ му: „Нравитѣ на насѣкомитѣ“, „Спомени на единъ ентомологъ“ и пр. Опититѣ му сж много остроумни. Чудната способностъ на пеперудитѣ да се ориентиратъ той се стреми да обясни съ обонянието имъ. Но Лаковски твърди, че това обяснение би било валидно само за близки разстояния, обаче при опититѣ на Фабръ ориентацията ставала отъ грамадни разстояния. Напримѣръ при нѣкои

екземпляри пеперуди, каквито почти не е могло да се намърятъ въ цѣлата околностъ, идвали други пеперуди отъ сѣщия видъ отъ съвсемъ друга мѣстностъ и то лѣтейки въ права посока, въпрѣки множеството миризми, които нарочно се разпространявали отъ експериментатора, за да внесатъ смущение. И за това най-естествено е — казва Лаковски — да се приеме, че ориентацията имъ става чрезъ радио-вълни.

Сжщо и така нареченото насѣкомо „гробаръ“ знае отъ голѣмо разстояние да се опжти право къмъ разлагащия се трупъ. Може ли да се предположи, че миризмата го привлича? Ако трупътъ изпуща миризма, тя може да се разпространи само на нѣколко метра на около. Тази хипотеза тукъ, както и въ много подобни случаи, пада поради голѣмината на рязстоянието. Гробарътъ отива 8—10 дена следъ смъртъта на птицата или плѣха, следователно труповетъ имъ сж вече разложени. Микробитъ, работящи върху труповетъ имъ, иматъ радиации съ опредѣлена дължина на вълнитъ. Тѣзи радиации именно опжтватъ гробаря къмъ неговата храна и храната на малкитъ му.

Разни изследвания доказватъ, че радиацията е общо явление за всички сжщества. Лаковски казва, че не трѣбва да ни бжде чудно тази радиация на организмитъ, понеже свѣтлукитъ, тѣхнитъ личинки и яйца изпущатъ свѣтлинни вълни; у разнитъ организми радиацията е съ различни дължини на вълнитъ; у свѣтулката тази дължина отчасти е въ границата на зрителната ни възприемчивостъ. Защо — казва той — като признаваме на свѣтулката способността да изпуща радиации, да отречемъ на другитъ насѣкоми способността да изпущатъ други радиации — извънъ гамата на свѣтлиннитъ вибрации и за това нечувствителни за нашитъ сѣтива?

Въз основа на опити и наблюдения Лаковски заключава, че центърътъ, който изпраща радиации въ клѣтката, е ядката и специално ядрената нишка. Той намира аналогия между извѣстни електромагнитни явления и явленията въ ядката.

Лаковски е правилъ опити въ парижката болница „Салпетриеръ“ съ професоръ Гесе, Д-ръ Гутманъ и Магру върху растението *Pelargonium zonatum*, болно отъ ракъ. Тѣзи опити потвърждаватъ теорията му и доказватъ, че тя може да намѣри приложение при лѣкуването на рака. Съобщение за тѣзи си опити той е направилъ до „Биологическото общество“ презъ 1924 година и до „Френската академия на наукитъ“ презъ 1928 година.

Пространството е пълно, казва Лаковски, съ радиации съ разни дължина на вълнитъ, които кръстосватъ непрекъснато въ нашата атмосфера. Междувъздно пространство е проникнато отъ космични радиации съ разни дължини на вълнитъ. Тѣ излизатъ отъ слънцето, планетитъ, звѣздитъ и спиралнитъ мъглявости. Космичнитъ вълни сж еманации на звѣздитъ и разбира се, указватъ влияние на биологичнитъ явления. Въ книгата си „Тайната на живота“ Лаковски изследва връзката между слънчевитъ петна и физическитъ, метеорологични и биологични явления на земята. За влиянието на звѣзднитъ вълни върху радиациитъ на клѣткитъ Лаковски е представилъ чрезъ професоръ Д'Арсонвалъ съобщение въ „Френската академия на наукитъ“ на 28 мартъ 1927 година. Въ това съобщение се прослѣдва лозата въ Франция въ единъ периодъ отъ 1851 до 1915 година и се намира

връзката между нейния живот и минимума и максимума на слънчевите петна. От графиката, която прилага Лаковски, се вижда, че годините на максимум слънчеви петна отговарят на добра лозова реколта. Сжщо така се констатира връзката между слънчевите петна и периодичното разпространяване на известни епидемични болести.

Теорията на Лаковски е вече навлизане въ изучаване на природата по съдържание. Неговата радиация на организмите не е нищо друго, освенъ слабо загатване за етерния двойникъ (етерното тѣло) на организмите, който е така добре изледванъ отъ окултната наука. Изученъ е строежа му, характера и посоката на теченията въ него, връзката между етерния двойникъ и физичното тѣло (етерния двойникъ като организаторъ на физичното тѣло) и пр.

Опитите на Мария Статкевичъ.

Нѣмскиятъ ботаникъ Хаберландъ бѣше направилъ на времето си интересни опити. Той е отгледалъ въ влажна стая тънки плочки, изрѣзани отъ картофени грудки и видѣлъ, че дѣлящи се клѣтки се забелѣзватъ само въ тѣзи плочки, въ които има частъ отъ лико-дрѣвесни снопчета. Лишените отъ такива снопчета плочки само тогазъ почвали да дѣлятъ клѣтките си, когато се поставяли въ контактъ съ прѣсно отсѣчени плочки или съ емулзия, приготвена отъ тѣзи плочки. Хаберландъ допусналъ, че това се дължи на известни хормони, които може би отдѣлятъ лико-дрѣвесните снопчета и действуватъ като дразнители за клетъчното дѣление.

Мария Статкевичъ, за да провѣри, да не би това да се дължи на „митогенетичните лжи“ на Гурвичъ, е предприела следните опити: изрѣзала отъ картофените грудки плочки, богати на лико-дрѣвесни снопчета, и ги насочила като индукторъ къмъ меристемната тъканъ на нѣкои корени. Това индуциране траело три часа. Следъ това, при микроскопско изследване на тѣзи корени се забелѣзало увеличение броя на дѣлящите се клѣтки. Това показва, че „митогенетичните лжи“ на картофените плочки сж указали своето действие: възбудили сж клѣтките на корена къмъ по-усилено дѣление. Контролни опити били правени съ картофени грудки, въ които напълно или почти липвали лико-дрѣвесни снопчета. Резултатътъ билъ отрицателенъ Мария Статкевичъ заключава, че съ тѣзи опити се доказва динамическото действие на лико-дрѣвесните снопчета (като центъръ, който изпуска митогенетични лжи), като не се изключва обаче, че едновременно могатъ да действуватъ и хормони (но при опита действието на хормоните било изключено поради разстоянието между картофените плочки и корените).

Но тѣзи „митогенетични лжи“ не сж ли едно и сжщо нѣщо съ „радиациите“ на Лаковски, съ „животния магнетизъмъ“ на Месмера и пр.?

Опититѣ на Манголдѣ и Шпеманѣ. „Организаторски центрове“.

О. Манголдѣ въ 1923 година установи факта, че въ гастролата на тритона (земноводно животно, което живѣе въ нашитѣ блатѣ), ако се вземе частъ отъ ектодерната и се присади близо до храносмилателната система, ще даде грѣбна струна, грѣбна чина прешлени и пр., вмѣсто да даде мозѣкъ или епидермисъ.

А. Марксъ въ 1925 година доказа съ опити, че грѣбната частъ на първичната храносмилателна трѣба у тритоновия зародишъ ако се откъсне и се постави на друго мѣсто (като присадка), то ще предизвика въ ектодерната, която е надъ нея, образуването на нервна трѣба.

Въ първия случай пренесената тъканъ се индуцира (влие се) отъ околнитѣ тъкани, при които е пренесена, а въ втория случай новата тъканъ (присадката) влие на околнитѣ тъкани (индуцира ги) и ги предизвиква къмъ образуването на специални тъкани и органи.

Хилда Манголдѣ въ 1924 година е направила следния опитъ: ако частъ отъ първичната горна устна на тритоновия зародишъ се присади въ ектодериата, то ще даде съвсѣмъ ново образование, заедно съ участието на околнитѣ тъкани.

Това показва, че клѣткитѣ на горната устна могатъ да се считатъ като „организатори“ на цѣлата околна областъ, значи сж като „организационенъ центъръ.“ **Шпеманъ** въвежда и термина „организационно поле“; това е полето, въ което действува организационниятъ центъръ.

И **Шпеманъ** направилъ множество подобни опити.

Значи една частъ отъ мезодермата е въ състояние въ новото си мѣсто да накара околнитѣ тъкани да трѣгнатъ по нейното направление.

Като свѣржемъ тѣзи термини „организаторъ“, „организационенъ центъръ“ съ изследванията на Лаковски, Гурвичъ, Райхенбахъ и пр., ще видимъ, че тукъ организационниятъ центъръ влие динамически т. е. чрезъ енергиитѣ, които излъчва наоколо.

Отъ изучаването на етерния двойникъ се вижда, че действително има извѣстни динамични центрове.

Когато присадката се тури въ криво положение, то следъ това чрезъ така наречената „саморегулация“ тя си промѣнява положението и дохожда въ нормално. Но това става независимо отъ функционирането на органа, преди да почне той да функционира. Обяснението на такива опити е много лесно съ помощта на етерния двойникъ. Силитѣ на последния иматъ организаторски способности, и тая „саморегулация“ се дължи на тѣхното действие.

Горнитѣ опити допринасятъ за изучаването на природата по съдържание. Идущия пътъ ще разгледаме други опити, които доказватъ разумното въ природата.

А. Томовъ

Нашиятъ социаленъ идеалъ

Има ли Бѣлото братство социаленъ идеалъ? Какво е отношението на сжщото братство спрямо социалния въпросъ? Тия въпроси често ни се задаватъ и ще ни се задаватъ, защото социалниятъ въпросъ е днесъ най-болния, най-сждбоносния въпросъ и защото като такъвъ той е станалъ „пробенъ камъкъ“ за всички социални групи и за всички обществено-религиозни движения. Отношението къмъ него характеризира най-ярко идеитѣ, моралната сила, жизнената роля и жизненото значение на тия движения.

Ние сме свикнали — и съ право — да смятаме хората на Бѣлото братство за хора на „високия идеалъ“. Ето защо, когато ни запитатъ : „Имате ли вие социаленъ идеалъ? — ние сме наклонни да посрещнемъ съ снизходителна усмивка едно такова запитване, което говори за основно неразбиране най-сжщественото и най-характерното у Бѣлото братство — чистиятъ и възвишенъ идеализъмъ, мощниятъ стремежъ къмъ разумностъ въ живота, съвършенство, висша хармония и красота. Бѣлото братство не само има свой социаленъ идеалъ, но тоя последния е „най-високия“ социаленъ идеалъ.

Но, преди всичко, какво представлява Бѣлото братство, за което е дума?

Касае се за Бѣлото братство не само въ България, но и въ цѣлия свѣтъ. Всички съвременни окултисти и хора на високо посвещение говорятъ за сжществуването на Велико Бѣло Братство отъ напреднали души и завършили човѣшката еволюция сжщества, чиято задача е да съдействуватъ на човѣчеството за неговото духовно издигане. Глава на това Братство е Христосъ, „живия“ и проявяващия се Богъ на любовта. Това В. Б. Б-ство е въ широко общение съ пробудилитѣ се и пробуждащитѣ се човѣшки души; множество негови членове сж вплотени на земята — ръководители, учители, скромни труженици. Чрезъ тия духовни връзки главно — съзнавани или не — се влива въ човѣчеството божествената саѣтлина, идатъ идеитѣ на висша правда, съвършенство и красота; идатъ висшитѣ пориви: иде висшиятъ животъ. Бѣлото братство въ България и по цѣлата земя — това сж ученицитѣ на В. Б. Бр.; това сж всички пробудени души, които се стремятъ да възприематъ оня висшъ животъ, що иде чрезъ това В. Б. Бр. и да реализиратъ едно по-висше стѣпало на индивидуално и социално съвършенство.

Бѣлото б-во стои надъ ограничения и тѣсногръдъ национализъмъ, то — подобно на В. Б. Б. — е интернационално по духъ и стремежи. То схваща добре, че при днешната степенъ на социално развитие истинскитѣ национални интереси могатъ да бждатъ гарантирани най-сигурно само по пѣтя на международни усилия къмъ създаване на едно единно човѣшко общество, изградено върху принципитѣ на пълното взаимно зачитане и най-широка социална солидарностъ; то схваща съ други думи, че истинскитѣ национални интереси се покриватъ отъ по-високия, общочовѣшкия интересъ. Бѣлото б-во е една духовна армия отъ хора изъ всички нации, раси, религии, професии, обществени положения; често обединени около нѣкое знаме, но още по-често — за сега — не-

опознали се взаимно, не съзнали още добре своите общи задачи, но все пак съставляващи армия, зацъ която действа едно общо разумно командване — армия, която вече постепенно се мобилизира. Българското братство в България е само един малък авангард от тая голъма армия. Не е далеч денът, когато свътът ще почувствува духовната и морална мощ на един нов интернационал — тоя на международното Българско братство.

Каква свътлина хвърля учението на Българското братство върху социалния въпрос? Какъ гледа то на съвременните социални борби и недъзи? Какъв социален идеал издига?

Ако се запитае, коя е най-характерната идея в съвр. мистицизмът и учението на Б. бр., която го отличава от това на официалните религии, не можем да не се съгласим, че това е идеята за развитието и усъвършенствуването. Тя доминира надъ всички други идеи, отразява се в тях. Наместо установени за вѣчни времена замръзнали форми на битието, ние имаме развиващ се, единен в своите мистични дълбини, живот, който създава всички форми, довежда ги до пълно разцъвяване и развиване, за да ги надживѣе следъ това и отрече, като създаде по-нови и по-съвършени. Сътворението не е кратковременен акт, а творчески процесъ безъ начало и безъ край. Богъ се идентифицира съ всемирния живот като вечно творяща и изявяваща се любов, която в силата на своето естество се проявява най-пълно в висша разумност, висша правда, висша хармония и красота, Грѣхопадането е сжщо един процесъ на отдалечаване от Бога, отклоняване от неговата воля и неговия всемирен живот като висша любов, правда и красота, както и спасението, възходането и съвършенството е сжщо тъй един процесъ — обратен на първия. Основното проявление на божествената воля споредъ модерния мистицизмът и учението на Българското братство, това е закона за всеобщото развитие и съвършенстване, на който сж подчинени всички сжщества и всички жизнени форми. Тоя законъ господствува надъ всичко.

Законът за развитието важи и за социалните форми. И тук историята ни посочва смѣняващи се системи на обществена организация — на трудови и общественно-политически отношения: първобитен комунизъм, патриархално общество, робовладѣлско, феодално, дребно-буржуазно, капиталистическо, колективистическо (зараждащо се сега в Съветските държави).

Въ процеса на историческия живот човѣкъ се издига постепенно отъ едно нисше животинско състояние. Социалната проблема изпква предъ него още съ появяването на обществото. Колкото повече расте економическата и духовна мощ на човѣка, толкова и социалната проблема се разширява и задълбочава. Самото общество, което човѣкъ урежда и преустройва, става все по-широко и сложно. Едно време обществото бѣ градът: национално-хомогенната държава е рожба на по-новото време; днесъ обаче цѣлият свът е свързанъ съ такива тѣсни економически и социални връзки, обществеността тъй се е разширила и уякчила, че общество и човѣчество сж вече нѣщо идентично; социалният въпросъ се поставя днесъ въ най-широки международни рамки; той не може да бжде основно-разрешаванъ иначе, освенъ като международенъ. Той изпква като една повелителна необходимостъ за

организиране цѣлото човѣчество въ единно и способно за развитие цѣло, като бждатъ отстранени всички ония социални неправди, които пречатъ на неговото единство и развитие. Това израстване на социалната проблема въ една такава широта се крие въ сжщината и основнитѣ прояви на самия животъ, който се стреми да създаде все по-мощни, по-хармонични, устойчиви и жизнеспособни форми! Социалната проблема днесъ е великата задача на цѣлото човѣчество на земята—великата задача на цѣлата човѣшка еволюция.

Мнозина схващатъ социалната проблема като проблема на материалния животъ, проблема на стопанскитѣ отношения. Това е едно ограничено схващане. Социалниятъ въпросъ за всички истински мистици, а и за Бѣлото братство е по сжщина една духовна проблема. Нейното п ѣ л н о разрешение ще означава тържество нв духовното, висшето начало въ отдѣлния човѣкъ и едно решително надмощие на истински духовнитѣ хора въ живота—на хората, проникнати отъ висшата любовъ, висшата правда и живѣещи съ живота на цѣлото.

Голѣмитѣ учители на миналото сж сочили винаги единъ общочовѣшки социаленъ идеалъ и то именно като духовенъ идеалъ. „Царството Божие на земята“, за което говори най-великиятъ между тия Учители — Исусъ — е именно тоя идеалъ. „И ще има едно стадо и единъ пастиръ“ — казва Исусъ, а този „пастиръ“ — това е живия Богъ на любовта — Христосъ, който ще живѣе фактически въ сърдцата и умоветѣ на хората и ще ги обединява въ едно велико и разумно цѣло. Това царство Божие на земята е и социалниятъ идеалъ на Бѣлото братство.

Хората сж рѣшавали социалния въпросъ не само съ ограничени технически и социални средства, но и съ ограничена духовностъ, съ ограниченъ и посредственъ моралъ, съ ограничени разбирания, съ ограничена възможностъ да се живѣе съ живота на цѣлото. Ималъ е и има надмощие въ установяване на общественитѣ отношения и изграждането на социалната организация тъкмо нисшиятъ, животинскиятъ още човѣкъ, чийто основенъ двигателъ сж дребнитѣ егоистични нужди и интереси. Въ своята социална организация човѣкъ е обективирвалъ и социално организиралъ предимно нисшето и животинското, организиралъ е социално своя дребенъ егоизъмъ, експлоатацията, робството, подгисничеството, социалната неправда, унижението на своя братъ. Дребни интереси и стремежи предимно, а не високи общочовѣшки идеи сж групирани и групиратъ още хората въ класи (на робовладѣлци, на феодали-землевладѣлци, капиталисти и пр.) и тия интереси бѣха и сж именно основния двигателъ на тия класи и на тѣхното социално строителство. Но тъкмо поради това развитието на общества е ставало и до сега става по пжтя на вжтрешнитѣ противоречия, на социалнитѣ борби и катаклизми, на международанитѣ войни. Тъкмо за това пжтятъ на човѣчеството е дълбоко напоенъ съ сълзи и кърви.

Всички господствующи класи досега, ржководени отъ алченъ егоизъмъ, сж стигали въ своето социално и политическо властвуване до единъ моментъ, когато тѣхния стремежъ да запазятъ на всѣка цена придобититѣ класови привилегии и свободи е изпадалъ въ непримиримо противоречие не само съ най-жизненитѣ интереси на народнитѣ маси, но и съ самото социално развитие, диктуващо подобрения и усьвър-

шенствуване не социалната организация. Когато не е могла да се яви една нова класа измежду подтиснатия народъ, като носителка на икономическа и политическа сила, като представителка на нуждитъ на социалното развитие, и насилствено да премахне привилегиитъ на господствующата класа, тогава обществото — следъ единъ неминуемъ процесъ на вътрешно разлагане — е попадало винаги подъ унищожителнитъ удари на външния врагъ и е загивало. Така загинаха голъми държави съ многовѣковна цивилизация, като древния Египетъ, Римъ, Византия; тъй попадна и Индия подъ ярема на външното економическо и политическо подтисничество.

Въ по-ново време обаче, благодарение общия прогресъ и подигане културния уровень на народнитъ маси, обществото доби по-голъма способностъ да се трансформира. Голъмитъ държави на западъ преминаха отъ господството на феодалната поземлена аристокрация къмъ това на днешната капиталистическа класа, безъ да погинатъ самитъ тия държави. Тая трансформация се извърши съ различна бързина, съ различенъ замахъ и различна острота на общественитъ конфликти. Тамъ, където на необходимитъ социални реформи и подобрения се противопоставяше една непреклонна, неразумна, готова ва всичко зла воля отъ страна на привилегированитъ слоеве, тамъ се дойде до най-грозни вътрешни сътресения и революции. Такъвъ бѣ пътя на социалното преобразование въ Франция.

Днесъ — въ по-нататъшното развитие на общества — свѣтътъ наново е въ едно положение, когато интереситъ и привилегиитъ на господствующитъ слоеве и главно на тъй наречената едра буржуазия, сж въ коренно противоречие съ тия на народнитъ маси, и сж станали сериозна пречка за общественото развитие. Капиталистическата класа, която зае мѣстото на поземлената феодална аристокрация въ името на общонародни свободи и интереси и — въ Франция — прокламира свободитъ на гражданина, имайки за свои идеолози хора като Русо, Монтескьо, Дидро, Робеспьеръ, Дантонъ и др., днесъ е стигнала до тамъ да отрича на дѣло всѣкъвъ демократизъмъ и парламентаризъмъ и да охранява съ най-крути и насилнически средства само класовитъ свои привилегии и свободи и на първо мѣсто ония, които произхождатъ отъ частното владение на голъмитъ средства за производство — машинитъ, фабриkitъ, земята, банковия и финансовъ капиталъ, — а именно свободата на експлоатиране обществения трудъ, на спекулата, на лихварството и пр. и пр.

Съ бързия ръстъ на техниката, съ натрупване на огромни средства въ ръцетъ на отдѣлния човѣкъ, свободата да се използва немотията на бѣдния и да се експлоатира изобщо чуждия трудъ доби чудовищни размѣри. Днесъ разнитъ „царе“ на капитала, стоящи начело на разни трѣстове, банкови консерни и акционерни предприятия, иматъ възможността да разширяватъ крѣга на своето действие върху всички пазари на свѣта, да бъркатъ свободно и на законно основание въ джобоветъ на десетки и стотици милиони хора, диктувайки ценитъ на международния пазаръ; нѣщо повече: економическата сила на малочислената на брой индустриална, банкова и търговска аристокрация е стигнала до тамъ, щото тая аристокрация да диктува и налага своитъ груби интереси на парламентъ, на правителство, на преса, да дава

тонъ въ образованието и възпитанието, въ изкуството и да туря въ движение всичко за охраняване на своитѣ свободи и привилегии. Тѣмъ последнитѣ обаче доведоха до общото обедняване на народнитѣ маси, до гибелно раздухване на социалнитѣ вражди и конфликти; тѣ доведоха до голѣмата война и последвалата я революция въ Русия, до гражданската война въ много европейски държави, до бунтове и революционни движения въ колониалнитѣ държави; тия привилегии и свободи на господствующата класа създадоха днешното всеобщо бѣдствено положение съ неговитѣ трескави вѣоржения и назреващи катаклизми.

Заедно съ нарастването обаче на економическата и полит. сила на капиталистическата класа и развитието на техниката се е извършилъ и единъ другъ процесъ — създаването, дисциплинирането въ самото производство, осъзнаването и организирането на една нова класа — класата на наемнитѣ работници. Тая класа се разви до положението на много важенъ въ производството и обществения животъ факторъ и имайки интереси противоположни на тия на кап. класа, иде да отрече привилегиитѣ и господството на последната, претендирайки да представлява при това и интереситѣ на самото социално развитие, издигайки лозунги за социална правда, за премахването на класовата експлоатация и международналнитѣ потисничества, за международно организиране на труда и обмѣната и за създаване условия за миръ и общъ прогресъ. Тая класа се стреми да създаде своя международна организация и да организира своитѣ действия международно. Въ Съюза на Съветскитѣ държави, кждето има властѣта въ рѣшетѣ си, тя прави неимовѣрни усилия да постави основитѣ на единъ новъ социаленъ строй, основанъ върху колективното владение на голѣмитѣ средства за производство.

Какъ се отнасяме ние къмъ привилегиитѣ и свободитѣ на капиталистическа класа, къмъ подтисничеството и насилието отгоре и къмъ революционнитѣ усилия и действия отдолу? Какъ се отнасяме къмъ новото социално строителство въ съветскитѣ държави?

Като всѣка обществена организация и още повече такава, изградена върху неправдата и насилието, днешната социална система е нѣщо преходно, и ако нѣкаква сила би могла да я увѣковечи, това би значило разложение и сигурна гибелъ за цѣлото човѣчество. Економическитѣ привилегии и свободи на капиталистическата класа, които водятъ къмъ поробване на народнитѣ маси и чужди народи, бидейки въ коренно противоречие съ върховната божествена воля, която се стреми да се прояви въ общото по-нататъшно човѣшко развитие, трѣбва да отстъпятъ мѣсто на всеобщи свободи и права, на желаното Царство Божие на земята.

Приемайки това Царство Божие като социаленъ идеалъ, съ самия тоя фактъ ние приемаме за преходни всички социални форми, всички права и свободи, които не сж въ хармония съ тоя идеалъ, отрекли сме ги като нѣщо за винаги установено, и още повече като нѣщо „свято“ и богоустановено.

Това отношение ние имаме не само къмъ днешния социаленъ строй, съ неговитѣ неправди и противоречия, но и къмъ новоизграждащия се колективистиченъ строй; и той е за насъ едно преходно стъпало къмъ истинския идеалъ. Цѣнимъ го като единъ неизбѣженъ при

днешния моралъ, днешнитѣ разбирания, днешното съотношение на общественитѣ сили, изходъ отъ създаването и влошаващото се бѣдствено положение. Цѣнимъ го за положителното, което той носи въ себе си, но сжщо тѣй предварително сме го отrekli за онова отрицателно, което крие въ себе си, за ония наченки на подтисничество и социална неправда, които той — като рожба на насилието — носи неизбѣжно въ себе. Нашето отричане, обаче, нѣма нищо общо съ отричането му отъ всички ретрогради и реакционери.

Издигайки такъвъ високъ социаленъ идеалъ, какъвто е Царството Божие на земята, ние се интересуваме не толкова отъ преходнитѣ социални форми на човѣшкото възхождане, колкото за оня „истински животъ“, за който говори Исусъ, за онзи животъ, който гради новото, надживява всѣка несъвършена форма, за да я отрече и замѣни съ друга по-съвършена; интересуваме се за пробуждането на божественото въ душитѣ и сърцата на хората, за пробуждането високитѣ стремежи къмъ човѣчностъ, братство, истинска любовъ, или за онова, което не прехождя, а е основния капиталъ на всѣко общество и истинската гаранция за всеобщия прогресъ. Ценейки високо именно този истински животъ, нашитѣ голѣми Учители сж изразили социалния идеалъ и въ образа на съвършения човѣкъ на Царството Божие на земята, пълния изразител на тоя животъ — „синътъ Божий“, „синътъ на видѣлината.“ Нашата основна задача въ обществото е да подготвимъ идването на тоя съвършенъ човѣкъ и проявяването на тоя съвършенъ животъ.

Бѣлото братство не само има свой високъ социаленъ идеалъ, но и свой собственъ пѣтъ и свои методи за реализирането на тоя идеалъ. Ние отричаме всички свободи, които не сж въ хармония съ божеств. воля и водятъ къмъ поробване на други личности и народи. Ние не можемъ да бждемъ сътрудници и инструменти на насилието въ днешнитѣ голѣми социални конфликти и борби. Вършейки своята работа и стояйки извънъ голѣмитѣ стълкновения, които сѣятъ озлобление и помрачение, ние сочимъ и на двата непримирими лагера пѣтя на разумния животъ, на разумнитѣ отстъпки, призовавайки ги къмъ човѣчностъ, опомняне, общечовѣшка солидарностъ. При това ние имаме пълното съзнание, че поради общата човѣшка недоразвитостъ и незрѣлостъ, нашето време, — времето на духовнитѣ хора, за една широка дейностъ и за прилагане специфично нашитѣ методи въ такава дейностъ лежи въ бждещето, то още не е настанало. Но това време бързо се приближава. Свѣтътъ върви неминуемо къмъ такива сътресения, които ще отрѣзватъ и пробудятъ милиони човѣшки души и ще извикатъ истински духовнитѣ хора къмъ най-широка и плодотворна дейностъ. Работейки за ограниченитѣ нужди на днешния день, Бѣлото братство се готви и за това приближаващо се време.

Мара Бълчева *)

Т О Л С Т О Й

Степь. Широка снѣжна степь.
 Пада мракъ. Изъ бездната на вечерята
 вихърътъ зави свирепъ.
 Скитникъ старъ запрѣ предъ тъмнитѣ врата
 мѣнастирски. Щапъ поделъ,
 той почука: „Нищъ отвърженикъ нерадъ“.
 — „Всѣкой е добре дошелъ,
 влѣзъ“. Прегърбенъ влѣзе старецъ бѣлобладъ.
 Влѣзе и излѣзе пакъ.
 Не намѣри той и тука своя богъ,
 чийто гласъ презъ нощний мракъ
 го поведе — гласъ и кротъкъ и жестокъ.
 Влѣзе и излѣзе пакъ.
 И презъ снѣжното мълчание на нощта,
 чутъ е тежкиятъ му кракъ
 твърдо стѣпящъ какъ отеква въвъ степята.

Г. Капитановъ

К О Й?

КОЙ ли облацитѣ движи,
 краски дава на цвѣтята?
 Кой за птичкитѣ се грижи
 и помага на децата?

Кой горитѣ украсява
 тиха песень да шептятъ,
 семенцата оросява
 къмъ небето да растятъ?

Кой ни праща светлината,
 сладъкъ хлѣбецъ ни дарява?
 Презъ очитѣ на децата
 и на майкитѣ сърцата,
 Кой ни съ благостъ насърчава?

*) Излѣзе отъ печатъ антологията на Мара Бълчева „ИЗБРАНИ ПЪСНИ“. По липса на мѣсто въ този брой, въ идната книжка ще дадемъ рецензия за нея. Доставка се и отъ редакцията. Цѣна 40 лв.

„Доброто желание“ — единъ магически факторъ.

Всѣки човѣкъ дири щастие въ живота, всѣки работи, за да постигне нѣщо, да има успѣхъ, радости. При това скръбъта, страданията, неуспѣхитѣ и нещастията не напуштатъ никога дома на човѣка. Повечето отъ хората сж свикнали да дирятъ факторитѣ на нещастията все извънъ себе си, въ другитѣ, въ условията. Безумецъ би билъ този, който отрича условията като факторъ за добро или зло въ живота на личността и обществата. Но условията не сж всичко, тѣ не сж самиятъ животъ, тѣ се създаватъ и тогава ставатъ факторъ въ едно или друго направление. Най-сжщественното нѣщо въ живота това е съзнанието, че човѣкъ трѣбва да се развива, трѣбва да върви напредъ чрезъ личното издигане, чрезъ личното пресъздаване, усъвършенствуване къмъ общото издигане и благо. Въ пжтя на усъвършенствуването, обаче, винаги се изпада въ най-голѣми грѣшки. Човѣкъ вижда предъ себе си винаги крайната цѣль, своя далеченъ блѣнъ, но не намира пжтеки и срѣдства къмъ него, така идва разочарованието, а заедно съ него и нещастие.

Всички, които сж успѣвали въ живота, въ каквато и да е насока, сж съзнавали или най-малко чувствували, че възможноститѣ въ живота, намиращи се въ или извънъ тѣхъ, близо или далечъ, сж постижими съ време. Тѣ сж започвали съзнателно или не, всѣкога съ „доброто желание“. И това „добро желание“, подкрепяно съ постоянството, е водѣло всѣкога къмъ успѣхъ. Човѣкътъ, който може да успѣва, прилича на единъ сложенъ апаратъ, който може всѣкога да действа най-целесъобразно въ всички насоки. Ако на този апаратъ липсва и най-малкото нѣщо, винаги възможноститѣ сж по-ограничени. Съналиятъ се човѣкъ е, който строи този апаратъ презъ днитѣ на живота, отъ възможноститѣ, лежащи въ него и тѣзи отстоящи далечъ отъ него. Този апаратъ, пригоденъ за всичко въ живота, се ржководи отъ незатъмняващия разумъ на човѣка и взетъ като цѣло е крайниятъ идеалъ. Защото идеалътъ на разумния човѣкъ не е да бжде едно натоварено животно съ успѣхи и придобивки и да умре на края подъ това бреме! Идеалътъ се състои въ това, човѣкъ да бжде така развитъ, да разполага съ ключоветѣ на възможноститѣ, че нищо да не може да му отбегне, нищо да не му се опре. Въ пжтя къмъ идеала най-сжществени сж малкитѣ нѣща, на които при по-вечето случаи, по-вечето отъ хората не обръщаме внимание. Тѣзи малки нѣща сж необходимитѣ части за апарата на постиженията, безъ тѣхъ е абсолютно невъзможно. Тѣ сж магически фактори въ живота, защото поставени къмъ действие, тѣ сами работятъ и творятъ, дори и безъ подкрепа. „Доброто желание“, то нѣма да остави нищо непостижимо. Само времето ще играе роль, въ зависимостъ отъ пробуденото съзнание и въ зависимостъ отъ коефициента, съ който се поддържа „доброто желание“. „Доброто желание“ е резултатъ на пробуденото съзнание, и ако човѣкъ има съзнанието за нѣщо и му липсватъ възможноститѣ,

нека сложи „доброто желание“ като основа, като едно сѣме, и като го полива съ водата на постоянството и го грѣе съ слънцето на най-малкото търпение, въ нечаканъ день ще се роди успѣхътъ.

Веднѣжъ говорѣше дълбокъ мъдрецъ за факторитѣ на успѣха въ живота: „Ако трѣбва да се въздигне нѣщо до святъ кумиръ, то това е „доброто желание“. То е качество само на разумния, съзнателния човѣкъ. Но то е не по-малтъ факторъ и за обикновения човѣкъ. И ако ти липсва съзнанието за нѣщо, ти пакъ почни съ „доброто желание“ — тогава и съзнанието ще дойде, и успѣхътъ ще дойде! Който върви по пътя на „добритѣ желания“, тѣй върви по пътя на истината и служи на издѣлването на добро, макаръ и нѣкога да го видимъ въ дъното на ада. „Доброто желание“ — това сж крилата на птицитѣ, перкитѣ на рибитѣ, това е проявяващиятъ се разумъ на човѣка на напредъка, бждащето и новото.

Ели

При „Ржцетѣ, които даватъ“.

Величествена Рила. Низа отъ разнообразни картини се редятъ предъ погледа. Нѣколкото часа пѣтъ не изморява. Очитѣ ненаситно поглѣщатъ безкрайното и красиво разнообразие. Широко отворени, тѣ се взираатъ въ далечината. Тѣ търсятъ! Тѣ търсятъ „Ржцетѣ, които даватъ“! Отиваме при тѣхъ. Отиваме да чуемъ тихата приказка, която тѣ разказватъ — приказка, която (казватъ) носѣла свободата на човѣка.

Картинитѣ бързо се смѣнятъ. Душата като че ли ще литне!

Ето и езерата! Красивитѣ седемъ рилски езера!

Първото ни посрѣща приветливо и насърдително. Фантазията бързо рисува останалитѣ: Балдеръ-дару, Близнака, Махабуръ и другитѣ.

Спираме на второто—Елъ-буръ. Отразенитѣ въ огледалната му повърхностъ чукари му придаватъ тайнственъ чаръ. Още нѣколко стѣпки и ето чешмичката — ржцетѣ, които даватъ.

Между голѣми скали — затулена отъ повърхностенъ погледъ, самотна, скромна и величествена, тя съ лекъ шепотъ дава своя даръ. Мраморнитѣ ржце, изъ които се струи кристалната вода, изразяватъ сила, любовъ и безкрайна нежностъ. Търсящиятъ моренъ пѣтникъ спира унесенъ. Хубава зелена поляна го кани да почине, да се наслади отъ това чудно съчетание на природна хубостъ и човѣшки гений, да съзерцава неговата чистота и да чуе живата приказка.

И тя — чешмичката, самотна, смирена и величествена, подхваща:

Братя и сестри, майки и бащи,

Приятели и странници,

Учители и ученици,

Слуги и господари —

Вий, служители на живота,

Отворете сърдцата си за доброто

И бждете като този изворъ! — Даромъ сте взели, даромъ давайте. Само силнитѣ ржце даватъ даромъ. Само любящитѣ ржце даватъ даромъ. Любящитѣ ржце сж силнитѣ ржце.

Даромъ сте взели, даромъ давайте.

Т.

ПРОДЪЛЖАВА СЕ ЗАПИСВАНЕТО АБОНАТИ ЗА

СП. „ЖИТНО ЗЪРНО“

**ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ 80 ЛВ. ВЪ ПРЕДПЛАТА
ЗА СТРАНСТВО 1 ДОЛАРЪ**

Редакция сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“

УЛ. „ВИТОШКА“, № 3, III ЕТ. СТ. 369, СОФИЯ.

Rédaction et Administration „JITNO ZERNO“

RUE VITOCHKA, 3 — SOFIA